

Ár 2012, föstudaginn 5. október er fundur haldinn í úrskurðarnefnd um viðskipti við fjármálafyrirtæki.

Mætt eru: Haukur Guðmundsson, formaður, Geir Arnar Marelsson, Hildigunnur Hafsteinsdóttir, Jóhann Tómas Sigurðsson og Oddur Ólason.

Fyrir er tekið **mál nr. 71/2012**:

M
gegn
F

og kveðinn upp svohljóðandi

ú r s k u r ð u r :

I.

Málsmeðferð.

Málsaðilar eru M, hér eftir nefndur sóknaraðili, annars vegar og F, hér eftir nefndur varnaraðili, hins vegar.

Málið barst úrskurðarnefndinni 10. apríl 2012, með kvörtun sóknaraðila, dagsettri 27. mars 2012. Með bréfi nefndarinnar, dagsettu 24. apríl 2012, var kvörtunin send varnaraðila og honum gefinn kostur á að tjá sig um hana og skýra sjónarmið sín. Svör varnaraðila bárust með bréfi dagsettu 14. maí 2012. Var bréfið sent sóknaraðila, með bréfi nefndarinnar, dagsettu 21. maí 2012, og honum gefinn kostur á að koma á framfæri athugasemdum sínum. Athugasemdir bárust ekki frá sóknaraðila. Þann 5. september var óskað eftir frekari gögnum frá sóknaraðila og varnaraðila. Frekari gögn bárust frá sóknaraðila þann 12. september og þann 18. september frá varnaraðila.

Málið var tekið fyrir á fundum nefndarinnar 31. ágúst og 5. október 2012.

II.

Málsatvik.

Þann 28. desember 2006 var skuldabréf nr. X, að fjárhæð kr. 910.000 gefið út af A, til varnaraðila. Sóknaraðili tókst á hendur sjálfskuldarábyrgð á skuldabréfinu. Á skuldabréfinu hakaði sóknaraðili við eftirfarandi setningu og setti upphafsstafi sína við: „*Óskar eftir undanþágu frá mati á greiðslugetu greiðanda*“. Með undirritun sinni á skuldabréfið staðfesti sóknaraðili að hann hefði kynnt sér efni upplýsingabæklings varnaraðila um persónuábyrgðir og veðtryggingar þriðja aðila, en varnaraðili var aðili að samkomulagi fjármálafyrirtækja, stjórnvalda og Neytendasamtakanna um notkun ábyrgða á skuldum einstaklinga.

Samkvæmt lánsúmsókn, dags. 28. desember 2006, skyldi láninu ráðstafað til greiðslu á VISA-skuld og yfirdrætti A. Þar óskaði sóknaraðili enn fremur eftir að greiðslugeta greiðanda yrði ekki metin.

Þann 14. febrúar 2012 hafði umboðsmaður skuldara samband við varnaraðila fyrir hönd sóknaraðila og óskaði eftir því að umrædd ábyrgðaryfirlýsing yrði skoðuð

og rökstudd afstaða tekin til gildis hennar. Þann 15. febrúar kvað varnaraðili rétt staðið að umræddri lánveitingu.

Sóknaraðili skaut málinu til nefndarinnar með kvörtun dagsettri 27. mars 2012.

III.

Umkvörtunarefni.

Sóknaraðili krefst þess að ábyrgð vegna láns nr. X verði felld úr gildi. Sóknaraðili vísar til þess að ekki hafi verið farið að samkomulagi um notkun ábyrgða á skuldum einstaklinga þegar hann hafi gengist í ábyrgð fyrir móður sína. Bendir sóknaraðili á að ekki hafi verið farið að 8. gr. samkomulagsins sem kveði á um að aldur ábyrgðarmanna sé ekki lægri en 20 ár. Kveðst sóknaraðili hafa verið 19 ára þegar hann hafi gengist undir ábyrgðina.

IV.

Athugasemdir varnaraðila.

Varnaraðili krefst þess að kröfu sóknaraðila verði hafnað. Varnaraðili vísar til þess að af lánaskjölum sé ljóst að staðið hafi verið rétt að upphaflegri lánveitingu. Sóknaraðili hafi undirritað skuldabréf nr. X sem ábyrgðarmaður og hafi merkt við reit þar sem hann hafi óskað eftir því að greiðslugeta skuldara yrði ekki metin.

Varnaraðili bendir á að í 8. gr. samkomulags um notkun ábyrgða á skuldum einstaklinga komi fram að fjármálafyrirtækjum beri að miða við að aldur ábyrgðarmanna sé að jafnaði ekki lægri en 20 ár. Sóknaraðili hafi verið 19 ára þegar hann hafi gengist í ábyrgðina. Þar sem komi fram í samkomulaginu að aldur ábyrgðarmanns skuli „að jafnaði“ ekki vera lægri en 20 ár telji varnaraðili að hann hafi ekki gengið gegn ákvæðum samkomulagsins við framangreinda lánveitingu þar sem tilvitnað ákvæði feli ekki í sér skýlaust skilyrði um að ábyrgðarmaður hafi náð 20 ára aldri þegar hann gangist í ábyrgð.

Varnaraðili telur að hann hafi í öllum meginatriðum farið að ákvæðum samkomulagsins og að meintir annmarkar sem nefndir séu í kvörtuninni leiði ekki til ógildingar sjálfskuldarábyrgðar sóknaraðila.

Varnaraðili telur rétt að benda á að samkomulag um notkun ábyrgða á skuldum einstaklinga sé samantekt verklagsreglna sem settar hafi verið til að draga úr vægi ábyrgðarskuldbindinga við lánveitingar. Samkomulagið hafi ekki lagagildi og feli ekki í sér ófrávíkjanlegar formreglur sem sjálfkrafa hafi þær afleiðingar að ógilda beri sjálfskuldarábyrgð sóknaraðila.

Varnaraðili telur að sóknaraðili hafi ekki sýnt fram á að ógilda beri sjálfskuldarábyrgð hans vegna fyrrgreinds skuldabréfs.

V.

Niðurstaða.

Ágreiningur aðila lýtur að gildi sjálfskuldarábyrgðar sóknaraðila á skuldabréfi nr. X útgefnu af A til varnaraðila.

Samkomulag um notkun ábyrgða á skuldum einstaklinga, dagsett 1. nóvember 2001, er undirritað af Samtökum banka og verðbréfafyrirtækja f.h. aðildarfélaga sinna. Varnaraðili var eitt þessara aðildarfélaga. Verður varnaraðili talinn bundinn við

efni þess, en þeim skilningi hafnað að samkomulagið í heild sinni feli aðeins í sér samantekt verklagsreglna.

Umrætt samkomulag tekur m.a. til þess þegar einstaklingur gengst í sjálfskuldarábyrgð, sbr. 2. gr. samkomulagsins. Samkvæmt 8. gr. ber fjármálafyrirtækjum að miða við að aldur ábyrgðarmanna sé að jafnaði ekki lægri en 20 ár.

Samkvæmt framansögðu er ljóst að meginregla samkomulags um notkun ábyrgða á skuldum einstaklinga er sú að aldur ábyrgðarmanna sé ekki lægri en 20 ár. Verður því að túlka undantekningar frá framangreindri reglu þröngt þannig að sérstakar ástæður verði að mæla með því að ábyrgðarmenn séu undir tuttugu ára aldri. Sóknaraðili var 19 ára þegar hann gekkst í umþrætta sjálfskuldarábyrgð. Varnaraðili hefur enga tilraun gert til að færa fram rök fyrir því að sértakar aðstæður mæli með því í umræddu máli að aldur ábyrgðarmanns sé lægri en tuttugu ár. Þá er einnig til þess að líta að umræddu láni var ráðstafað til greiðslu VISA-skuldar og yfirdráttar A.

Í ljósi framangreinds verður að telja rétt að ógilda sjálfskuldarábyrgð sóknaraðila á skuldabréfi nr. X, með vísan til 36. gr. laga nr. 7/1936 um samningsgerð, umboð og ógilda löggæringa.

Ú r s k u r ð a r o r ð:

Ábyrgð sóknaraðila, M, á skuldabréfi nr. X, útgefnu af A til varnaraðila er ógild.

Reykjavík, 5. október 2012.

Haukur Guðmundsson

Geir Arnar Marelsson

Jóhann Tómas Sigurðsson

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Oddur Ólason